

# Z cizích revuí.

**REVUE D'ARTILLERIE**, roč. **LVIII**, říjen-prosinec 1935, str. 281—548.

Gen. Challéat: *Obusiers modernes pour divisions et corps d'armée.* (Moderní houfnice pro divise a armádní sbory.) Ve velmi hodnotné a obsáhlé studii dochází autor na základě exaktnější analýsy (používaje kvantitativních vztahů z vnitřní balistiky) k určitějším představám o charakteristikách moderních děl pro střelbu křivými drahami pro divise a sbory.

Před vlastními vývody předcházejí obšírné historické poznámky. Zajímavé je tvrzení, že by označení „houfnice“ mělo zmizet ze slovníků moderních dělostřelců. Jsou jen kanony, a to buď s hlavní dlouhou, umožňující střelby plochými drahami dvěma až třemi náplněmi nebo s hlavní krátkou, střelící dostatečným počtem vhodných náplní i křivými drahami.

Charakteristiky moderních děl pro střelbu křivými drahami jsou: a) Pro divise: ráž 105 mm, váha střely 15—16 kg, z čehož připadá nejméně 2,5 kg na trhaví náplň. Dostřel 10—11 km pro těžké a normální řešení dělové soustavy, 8,5 km pro řešení lehké. Kadence neomezená. Rozsah náměru i odměru 45°. Náměr buď realizován závisle. Váha v postavení 1500—1550 kg (řešení těžké a normální), 1350 kg (řešení lehké). b) Pro armádní sbory: ráž 150—155 mm, váha střely 44 kg a víc, z toho nejméně 8 kg trhaví náplně. Dostřel 15 km (normální řešení), 16—18 km (těžké řešení), 10—12 km (lehké řešení). Kadence neomezená. Rozsah náměru i odměru 45°. Maximální váha v postavení 8 t (těžké řešení), 6 t (normální řešení), 4 t (lehké řešení). Možnost dopravy na dvou jednotkách.

Autor zkoumá také příčiny nedostatku lehkých houfnic ve francouzské armádě, která vstupuje do války bez nich. Poněvadž brzo po začátku války následovalo dlouhé období války zákopové, jevila se potřeba těžké houfnice, která je však příliš těžká pro válku pohybnou. V závěru vyslovuje autor názor, že pro divisi stačí jen 75 mm kanon a 105 mm houfnice, která by nahradila houfnici 155 mm, jež by přešla k dělostřelectvu sboru. Konečně varuje, aby se neopakovala skutečnost, že Francie neměla v posledních dvou válkách dostatek materiálu. Vpádu nutno zabránit hned na začátku a ne, až se rozšíří na rozsáhlé vlastní národní území.

Kpt. C. Azais de Vergeron: *Tables de tir nomographiques*. (Tabulky střelby v úpravě nomografické.) Tato úprava tabulek zřejmě urychlí při žádoucí přesnosti i úplnou přípravu střelby. Všechny potřebné závislosti i pro denní a zvláštní vlivy jsou na jediném listě zpravidla ve formě průsečíkových nomogramů; jsou připojeny nomogramy pro paralaxu, sevřený vějíř, rozbor a přenos střelby a nomogramy pro praktickou topografii a pozorování střelby.

Výhody této úpravy jsou: Příprava se děje takřka bez jakýchkoliv výpočtů rychle a přesně, není třeba nic si pamatovat — vše je názorné, úplnou přípravu možno realizovat v době menší než dvě minuty.

Gen. Delégué: *Préparation balistique et aérologique de tir*. (Balistická a aerologická příprava střelby.) V článku se navrhuje, opravy balistických vlivů zapsat do zvláštní tabulky pro různé hodnoty dostřelů (po 1000 m), kde by bylo možno číst také úhrnnou opravu. Na opravy aerologické pak je nejvhodnější užívat nomogramů: na opravu specifické váhy vzduchu, příčné a podélné složky větru. Pro opravy Wx, Wy je připojen průsečíkový (paprskový) nomogram.

Pplk. T. Le Nôtre: *Le tir contre les engins mécaniques*. (Střelba proti mechanickým bojovým prostředkům.) Obsah článku souvisí s těmito úvahami: a) přesná střelba proti prostředkům nepohyblivým, b) podmínky, které mohou mít vliv na přesnost střelby, c) střelba na cíle, jež jsou v pohybu, d) pravidla pro použití zbraní proti útočné vzbě, e) výcvik u děla proti útočné vzbě, f) podmínky střelby baterií proti obrněným bojovým prostředkům. Kpt. děl. RNC. Jar. Chyška.